

До
150

річчя створення
Херсонського
державного
аграрно-
економічного
університету

Матеріали
Міжнародної науково-
практичної конференції
**«СУЧАСНІ ВЕКТОРИ
РОЗВИТКУ
АГРАРНОЇ НАУКИ»**

Херсон-Кропивницький – 2024

Міністерство освіти і науки України
 Херсонська обласна військова адміністрація
 Херсонський державний аграрно-економічний університет
 La Spiruline des Landes, France
 Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu, Poland
 AGH University of Science and Technology in Kraków, Poland
 Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Germany
 CEA Farm SIA, Latvia
 College of Agricultural Sciences, The Pennsylvania State University, USA
 Академія праці, соціальних відносин і туризму
 Березнегуватське лісництво філія Баштанське ЛГ Південний лісовий офіс
 Вінницький національний аграрний університет
 ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
 Державний біотехнологічний університет
 Донецький державний університет внутрішніх справ
 ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»
 ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
 Житомирський агротехнічний фаховий коледж
 Запорізький науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
 Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
 Інститут аграрної економіки НААН
 Інститут водних проблем і меліорації НААН
 Інститут демографії та проблем якості життя НААН
 Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН
 Інститут продовольчих ресурсів НААН
 Київський національний університет технологій та дизайну
 Львівський національний національний університет природокористування
 Миколаївський національний аграрний університет
 Національне агентство з акредитації України
 Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами,
 одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)
 Національний університет «Львівська політехніка»
 Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН
 Одеський державний аграрний університет
 Південно-Українська філія УкрНДШВТ ім. Л.Погорілого
 Поліський національний університет
 Полтавський державний аграрний університет
 Приазовський державний технічний університет
 Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
 Український державний науково-дослідний інститут «Ресурс»
 Український державний університет імені Михайла Драгоманова
 Український науково-дослідний інститут гірського лісівництва імені П.С. Пастернака
 Уманський національний університет садівництва
 Університет Григорія Сковороди в Переяславі
 Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
 Херсонське відділення Одеського НДІ судових експертиз
 Херсонський національний технічний університет
 Центральна геофізична обсерваторія імені Бориса Срезневського
 Центральноукраїнський національний технічний університет

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

17-18 вересня 2024 р.

Херсон-Кропивницький - 2024

УДК 001.83+332.1(477)

С38

Редакційна колегія:

КИРИЛОВ Юрій Євгенович – ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії аграрних наук;

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Заслужений винахідник України, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан агрономічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

КИРИЧЕНКО Наталя Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету;

БАЛАБАНОВА Ірина Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету;

БОЙКО Павло Михайлович – кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування;

ДУДЯК Наталія Василівна – доктор економічних наук, професор, декан факультету архітектури та будівництва;

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

С38 Сучасні вектори розвитку аграрної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДАЕУ, 17-18 вересня 2024 року). Херсон: ХДАЕУ, 2024. 909 с.

Modern Vectors of Agrarian Science Development: proceedings of the International scientific-practical conference (KSAEU, 17-18 September 2024). Kherson: KSAEU, 2024. 909 p.

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ», присвяченій 150-річчю створення Херсонського державного аграрно-економічного університету, яка проходила 17-18 вересня 2024 року на базі Херсонського державного аграрно-економічного університету.

УДК 001.83+332.1(477)

© Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2024

Олійник І.В., Сагайдак О.М. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНТЕГРАЦІЇ МАРКЕТИНГУ ТА ЛОГІСТИКИ	661
Олійник Н.М., Олійник О.М., Болгар М. С. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ХЕРСОНСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЙНИ	664
Зотов І.В. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	669
Pravotorova O. CONTROL AND SUPERVISION IN PUBLIC ADMINISTRATION AND THEIR FEATURES	673
Нlavatska Yu.L. ENVIRONMENTAL EDUCATION IN THE UK: SOCIO-HISTORICAL BACKGROUND	678
Макухіна С.В. РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ ПОЛІТИКО- ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСАХ	682
Сисоліна Н.П., Нісфоян С.С. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	685
Самойлик Ю.В., Бабанський П.В., Завалій І.Ю. ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇН У СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	688
Варнавіська І.В. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	691
Самойлик Ю.В., Свистун Л.А., Свистун М.А., Горобець Р.І. ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ПІДТРИМКИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ДОСВІД БЛАГОДІЙНИХ ПРОЄКТІВ	694
Самойлик Ю.В., Колісник В.В., Соловей Ю.Г., Тищенко А.В. РОЛЬ АГРАРНИХ КЛАСТЕРІВ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК	698
Кириченко Н.В., Лобода О.М. ІНТЕГРАЦІЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ	702
Шабля О.С., Книш В.І., Косенко Н.П., Кокойко В.В., Книш В.В. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ БАШТАННИЦТВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАГРОЗ	706

<https://www.ecoedhub.com/environmental-education-in-the-uk.html>

(дата

звернення: 22.08.2024).

6. Glackin M., King H. Understanding environmental education in secondary schools. *Research and Innovation*. URL:

<https://www.kcl.ac.uk/research/understanding-environmental-education>

(дата

звернення: 25.08.2024).

7. Hens L. Concepts and Trends in Environmental Education for Sustainable Development. *Studia Ecologiae et Bioethicae*. 2004. Issue 2. P. 561-573.

8. Scott B. Environmental education in England 1960 to 1979 – a pen picture.

2020. *University of Bath*. URL: [https://blogs.bath.ac.uk/edswahs/2020/10/18/a-](https://blogs.bath.ac.uk/edswahs/2020/10/18/a-sketch-of-environmental-education-in-england-1960-to-1979/)

[sketch-of-environmental-education-in-england-1960-to-1979/](https://blogs.bath.ac.uk/edswahs/2020/10/18/a-sketch-of-environmental-education-in-england-1960-to-1979/) (дата звернення:

24.08.2024).

9. Scott W., Vare P. Learning, Environment and Sustainable Development. A History of Ideas. Routledge, 2020. 214 p.

10. United Kingdom. *Global Environmental Education Partnership*. URL:

<https://thegeep.org/learn/countries/united-kingdom> (дата звернення: 20.08.2024).

11. Vieira I., Duarte P., & Carvalho P. Environmental education in retrospect: genesis and development of an educational movement. *E-Revista de Estudos Interculturais do CEI-ISCAP*. 2023. Issue 11. P. 1–25.

УДК 811

Макухіна С.В.

старший викладач,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ ПОЛІТИКО- ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСАХ

Численні суспільно-політичні, соціально-економічні й культурно-

інформаційні процеси у сучасному глобалізованому світі є надзвичайно взаємопов'язаними та взаємозалежними одне від одного. Взаємодія між собою як держав, наддержавних утворень, так і громадських організацій, бізнес-структур у глобальному масштабі вимагає застосування спільного, загальноприйнятого комунікативного інструментарію задля здійснення ефективної, функціональної та успішної комунікації. Англійська мова від середини ХХ ст. закріпила за собою статус мови міжнародного спілкування й досі зберігає високе становище. Сьогодні англійську мову справедливо можна вважати мовою *lingua franca*, про що свідчать різноманітні статистичні дані, дослідження й висновки науковців.

У ХХ ст. англійська мова посіла перше місце у світовому лінгвістичному процесі. Слід відмітити, що це стало можливим завдяки воєнно-політичній потужності та економічному потенціалу англосмовних країн. Саме це забезпечило активну діяльність носіїв англійської мови по всьому світі. Англійська стала першою міжнародною мовою, яка була не лише необхідною для комунікації, але й конкурентною перевагою на ринку праці та в бізнесі, адже глобальна економіка потребувала глобальної мови. Важливим також став культурно-інформаційний фактор, адже медійні корпорації та масова культура зробили англійську мову ключем до інформаційних ресурсів та продуктів культури. Англійська мова об'єктивно вважається простішою мовою, ніж її глобальні «конкуренти». Це єдина мова, якою спілкуються ті люди, для яких вона не рідна.

Англійською мовою здійснюється управління державою, викладання в школах, університетах та інших навчальних закладах не тільки в Англії, й в багатьох інших країнах. Рівень володіння англійською мовою серед дорослого населення практично можна розглядати як непрямий показник відкритості суспільства, тобто якщо дорослі навчилися спілкуватися англійською, то вони мають більше можливостей щодо трудової міжнародної мобільності та більш прогресивні погляди. У країнах, де рівень володіння англійською мовою нижче, дорослі, як правило, більш консервативні, ізольовані та схильні погоджуватися з нерівністю прав і доходів. Однак це не означає, що між володінням

англійською мовою та прогресивністю суспільства наявний прямий причинно-наслідковий зв'язок. Швидше за все, існує велика вірогідність того, що збільшення відкритості та зменшення нерівності обумовлюються тими ж силами, які спонукають людей прийняти англійську мову як глобальний інструмент для здійснення комунікації.

Володіння англійською мовою разом з інтернет-ресурсами надає людям доступ до світових, передових знань і технологій, уможлиблює ведення бізнесу по всьому світі й дає змогу ділитися своїми ідеями з ширшою аудиторією. Більше половини з 10 мільйонів найбільш відвідуваних веб-сайтів в Інтернеті послуговується англійською мовою. Передові дослідження та інновації у галузі технологій майже завжди вимагають певного знання мови. Інтернет-ресурси надають людям більше можливостей щодо прояву себе в англомовному просторі.

Саме американські компанії є найбільш впливовими та технологічно розвиненими у світі, майже всі найпоширеніші мови програмування сконструйовані на основі англійського вокабуляру. Англійською публікується більше документації у сфері ІТ і технологічних досліджень, ніж будь-якою іншою мовою. Цей факт дає підстави вважати, що низький рівень володіння англійською мовою ускладнює ІТ-фахівцям доступ до ключових ресурсів у своїх сферах. У більш широкому контексті обмежений доступ до нових досліджень ускладнює формування технічно грамотного класу фахівців, здатних реалізовувати новітні напрацювання у сфері ІТ-інфраструктури й керувати розвитком міжнародної інтернет-торгівлі.

Сучасні економічні процеси, зокрема події на геополітичній арені, технологічні новації потребують використання спільної мови.

Англійська в цьому аспекті має істотну перевагу порівняно з іншими мовами. В той самий час інтерес до китайської мови набирає нових обертів, що виливається в окремий світовий тренд. Оскільки існує тісна взаємозалежність між глобальними мовами й благополуччям носіїв цих мов, вивчення китайської як другої мови стає показовим фактором.

В епоху глобалізації англійська мова не лише відіграє роль

комунікативного посередника в контексті окремих націй, етносів, але й охоплює всю світову спільноту, стаючи глобальним, світовим, поліетнічним та мультикультурним конгломератом. У процесі становлення світових глобальних мов англійська мова посіла провідне місце та є впливовим чинником щодо формування та реалізації геополітики, світових суспільно-політичних, соціально-економічних, культурно-інформаційних та освітніх процесів.

Список використаних джерел

1. Пелагеша Н. Новий світовий лінгвістичний порядок та його вплив на комунікаційний простір в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2010. № 4. С. 44–56.
2. Гармаш О.Л. Збалансованість процесу поповнення словникового складу сучасної англійської мови. *Вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б.Хмельницького*. Мелітополь, 2008. № 1. С. 183–191.
3. Crystal D. English as a Global Language. *Cambridge University*. Cambridge, 2003. 212 p.

УДК 65:631

Сисоліна Н.П.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно ресторанної справи,

Нісфоян С.С.

к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно ресторанної справи,
Центральноукраїнський національний технічний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Розвиток аграрного сектору відбувається відповідно загальному розвитку. До основних соціально-економічних тенденцій розвитку аграрного сектору